

SPRAVODAJ

OBČASNÍK ŠTVRTOČANOV

X. ročník 2. číslo

júl 2014



Kostol a škola

Sándor Reményik síce pred deviatimi desaťročiami, v roku 1925 napísal túto báseň, aktualita je stále živá, lebo naše kostoly a školy sú stále v nebezpečenstve. Táto aktualita samozrejme bolí, hlavne v tom vedomí, že v posledných dvoch desaťročiach, medzi dvoma sčítaniami ľudí zmizlo, odšťahovalo sa alebo sa nenarodilo na Slovensku 110 000 maďarov. Táto strata je podobná porážke pri Done v II. svetovej vojne. Táto erózia bohužiaľ nie je púhym štatistickým číslom a jedine poklesom pôrodnosti. Toto číslo je výsledkom štátnej propagandy. S týmto poklesom sa zvyšuje bohužiaľ aj nebezpečenstvo, ktorá akcelerovala vlni s prijatím nového školského zákona, ktorá môže mať negatívny dopad nie len na školy s vyučovacím jazykom maďarským, ale aj na malé slovenské školy. Je až neuveriteľné, že aj v našej dedine sa šíria klebety a niektorí ľudia šušajú o tom, na čo je malá škola, nemá opodstatnenosť v dnešnej dobe, keď naše deti môžu navštevovať väčšie, mestské základné školy. Títo ľudia si myslia, že veľká škola sa automaticky rovná s veľkými možnosťami, kde z každého človečika sa stane umelec, bankér či vedec. Bohužiaľ títo ľudia

si neuvedomujú skutočnosť, na čo Bruno Bettelheim, známy psychológ poukazoval: „malá škola je oveľa ľudskejšia, ako veľká“. Je rodinná, je starostlivá, kde učiteľ má viac času na každého žiaka, a hlavne deti nemusia ďaleko cestovať. Klebelsberg Kuno minister školstva Maďarska za Bethlenovej vlády v 20-30-tych rokoch minulého storočia napísal: „Dobrá škola je tá škola, kam deti môžu chodiť pešo.“

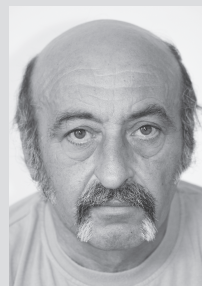
Škola je podobná dobrej ornej pôde, za ktorú naši praotcovia vycestovali do Ameriky, aby za krvopotne zarobené korunky zabezpečili živobytie a budúcnosť rodiny, komunity. V našich dňoch sa aj orná pôda sa stala obchodným artiklom. Môžeme obchodovať aj so školou? Predáme ju? Ale kým pôdu, dom či nehnuteľnosť môžeme predat, s vedomosťami je to trochu iné. S vedomosťami môžeme získať všetko naspäť. Neveriacim môžem len jedno radiť: nech si navštívia dedinu, kde už zavreli školu. Nech sa presvedčia, nech vidia na vlastné oči, čo to znamená: rozpadnutú spoločnosť, neistú prítomnosť a budúcnosť. Majme pred sebou teda riadky Sándora Reményika, a nedajme kostol a školu!

Károly Kövesdi

Odišiel kronikár

(Sándor Neszméri, 1952–2014)

Veľa ľudí ho poznalo, a on poznal väčšinu našich obyvateľov. Bol to človek do života, ako písali o ňom v denníku Magyar



Nemzet, kde dlhé roky publikoval. A skutočne bol taký. Väčšinou. Lebo život mu nadelil také rany, pod ťarchou ktorých by sa iný človek asi zložil. Navonok vyzeral ako človek, ktorý všetko vydrží a unesie. Ešte aj v posledných týždňoch pracoval. Bohužiaľ posledný boj nezvládol, a odišiel vo veku 62 rokov.

Narodil sa v Dolných Salibách r. 1952. V galantskom gymnáziu maturoval, a v Krakove, na Jagellovom Univerzite získal diplom. Bol spolupracovníkom a redaktorom viacerých novín (Nó, Új Ifjúság, Szabad Újság, Önkormányzati Szemle), ale pracoval aj pre televíziu Duna a denník Magyar Nemzet. Ako publicista a novinár predstavoval mienkotvorné hodnoty v našej spoločnosti. Bol aj umeleckým aj generálnym tajomníkom Csemadok-u. Za novinársku prácu mu r. 1997 udelili v Maďarsku Petőfiho cenu za slobodu tlače.

A pri všetkom osem rokov redigoval náš Spravodaj. Pri väčšej komunite teda bol kronikárom aj našej obce, kde všetko poznal.

Nielen rodina, kamaráti a známi ho uchovávajú v pamäti, ale aj mi, občania Štvrťka na Ostrove.

Boh s tebou Sanyi, odpocívaj v pokoji!

Od jari do leta

Zastupiteľstvo našej obce sa usiluje aj v roku 2014 zabezpečiť všetky služby našim občanom pri vyrovnanom hospodárení. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, financovanie obcí zo strany vlády nemôžeme považovať za normálne. Nie je teda prekvapením, že o každej investícii, rekonštrukcii či dotácii musíme naďalej rozhodnúť starostlivo a uvážene.

Napriek všetkým ťažkostiam je na mieste podotknúť, že spolu s obecným zastupiteľstvom si myslím, že základnou prioritou a úlohou je podržať našu školu. Obecné zastupiteľstvo preto prijalo rozhodnutie, že prevezme vyše 6000 euróv dlh voči dodávateľovi plynu, teda podá záchrannú ruku tejto ustanovizni. Musíme za každú cenu predísť situácii, že by sme nemohli zabezpečiť našim deťom zázemie pre pokojné vyučovanie.

Jar a leto v živote zastupiteľstva je dobou zabezpečenia nevyhnutných opráv a skrášľovania obce. Určite ste si všimli, že tento rok sme vyzdobili centrum našej obce niekoľko sto kvetinami. A na všeobecné počudovanie, ani jedna z nich nebola od cudzená. Zvláštnosťou týchto muškátov je,

že ich daroval obce pán farár, ktorý pôsobí v Okoči a ktorý sa narodil u nás, vo Štvrtku na Ostrove.

Samozrejme nezabúdame ani na rekonštrukcie našich námestí. Tento rok je sté výročie vypuknutia I. svetovej vojny. Pamätná socha, venovaná 50 našim padlým občanom, je umiestnená má dostať vhodné okolie, nehovoriac o tom, že skrášľovanie a úprava našich centrálnych priestranstiev zveľaďuje aj výzor celej obce. Preto by sme chceli spomínané námestie do jesene obnoviť.

Čo sa týka rekonštrukcií, podarilo sa nám z vlastných prostriedkov obnoviť márnicu. Je dôležité pripomenúť, že tu sme investovali skoro 800 eur do stavebného materiálu, osvetlenia, kúpu záclonov a napokon najnutnejších opráv strechy. Pri práci sa zistilo, že bude nutné vymeniť celú konštrukciu strechy. Pre túto investíciu budeme musieť nájsť v blízkej budúcnosti finančné prostriedky.

Skvostom našej dediny je katolícky kostol z doby Arpádovcov. Aj preto sa rozhodlo obecné zastupiteľstvo, že dotáciou 2000 eur prispeje k vonkajšiemu osvetleniu

kostola. Samozrejme aj naďalej sme aktívne pomáhali pri riešení osvetlenia, veď na prevádzanie elektrického vedenia pod cestou obec poskytla 1300 euróv sumu. V záujme osvetlenia priestranstva a chodníka sme sa zaviazali, že zakúpime a namontujeme ešte jednu lampu.

Nakoľko majú deti konečne vztúžené prázdniny, sme zahájili aj opravu spájajúcej chodby v škôlke, veď padajúca omietka mohla ohroziť bezpečnosť našich detí. Šatňa malej skupiny tiež dostane novú podobu. Rozpadajúca sa dlažba, ako aj starý kryt radiátora tiež znamenal nebezpečenstvo.

Chystáme sa na rekonštrukciu kultúrneho domu, napokon si uvedomujeme, že budova má vyše 50 rokov a veľká sála ako aj predsieň potrebuje úplnú rekonštrukciu. Pravdepodobne začiatkom augusta dostaneme projektovú dokumentáciu, veď inžinieri už vzkonávajú posledné kontroly. Na pôde samosprávy hľadáme riešenie na financovanie rekonštrukcie. Ale nepredbiehajte, počkajte si na odborné posudky a finančný plán, až potom nech padne rozhodnutie.

Öry Péter, starosta obce



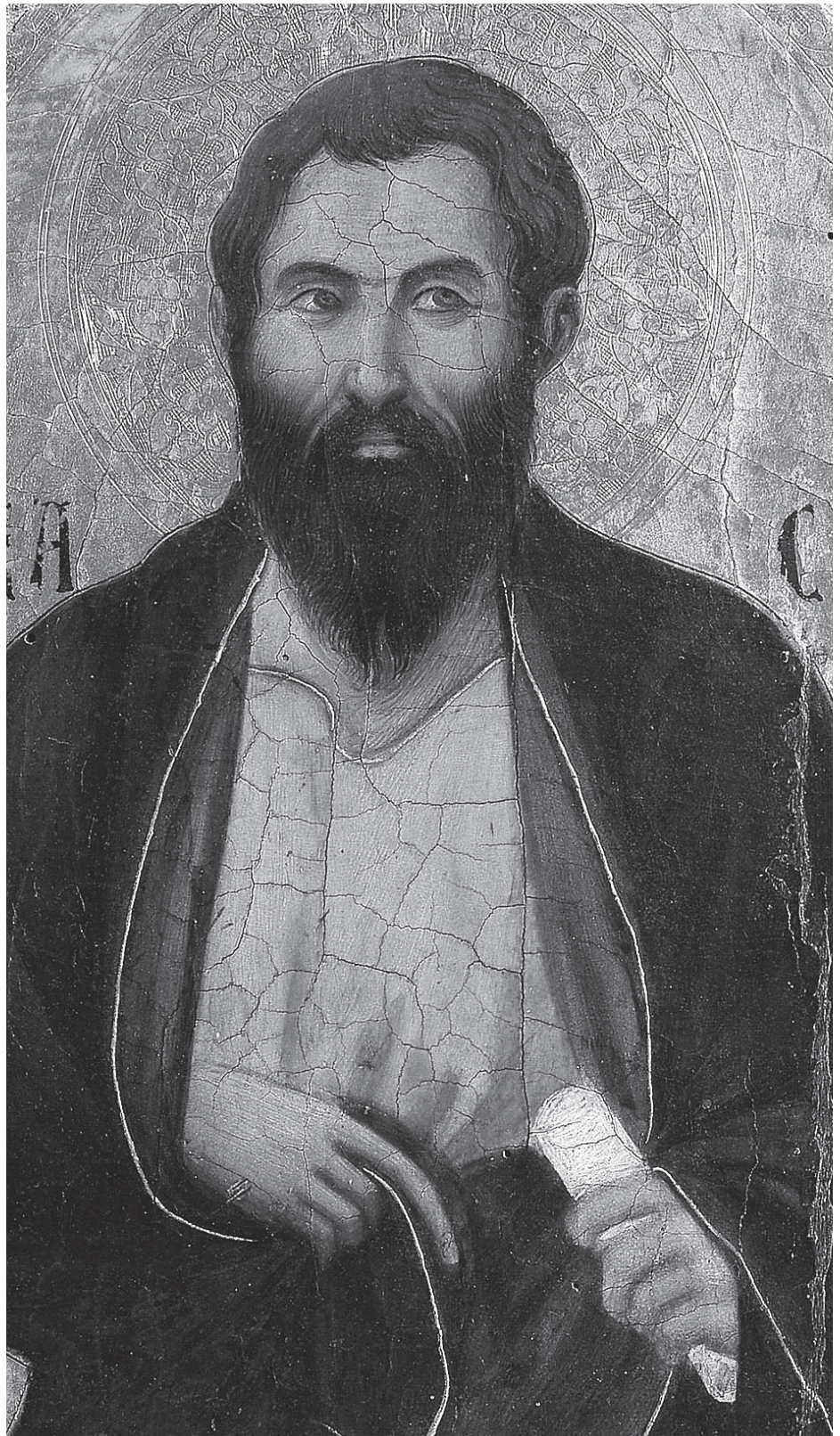
...trochu si odpočinite...

Mk 6,31

Človek, aby si zarobil na každodenný chlieb, musí pracovať, ale nájsť si čas aj na odpočinok. Pokiaľ by stále pracoval, určite by od vyčerpania zomrel. Boh vo svojej múdrosti a láske dal človeku čas, aby si aj odpočinul. V prvých kapitolách Svätého Písma čítame, že aj Boh na siedmy deň „odpočíval“. Čas odpočinku je aj čas na stretnutie s Bohom. Preto sa veriaci kresťania schádzajú na bohoslužbách v nedeľu, ktorá má samozrejme aj spoločenský rozmer. Nie len bohoslužobný, ale aj spoločenský. Zídu sa ľudia, ktorí majú spoločné hodnoty, názory a ciele. Preto sa v poslednom období tak veľmi dbá na navrátenie významu nedele, ktorý mu zobrala dnešná konzumná spoločnosť. Je dôležité vrátiť zmysel nedeli tak, ako bolo v úmysle Stvoriteľa. Ježiš spojím učeníkom, teda aj nám hovorí veľmi aktuálne slová v tomto letnom období: „Podte vy sami do ústrania na pusté miesto a trochu si odpočinite.“

Človek môže odpočívať rôzne. Či už aktívne, alebo pasívne. Pokoj môže nájsť či už v záhrade, absolvovať rôzne výlety, kúpať sa v jazere alebo v mori, splavovať rieku a podobne. Niektorí túžia vzlieť na vysoké štíty hôr, iní túžia ochadiť sa v jazere alebo v mori. Avšak na veľmi dôležitú vec by nemal zabudnúť. Prázdniny, teda voľný čas by nemal byť pre človeka dňami prázdnoty teda vakácie, ale mali by byť dňami načerpania síl, zregenerovania tela aj duše, teda dňami rekreácie.

Milí priatelia, obyvatelia obce. Po dňoch oddychu nás čaká veľmi bohatá jeseň, bohatá na duchovný život. Na podobnú akciu, ktorá sa bude konať koncom septembra, si pamätá len veľmi málo ľudí. V dňoch 29.9. – 5.10.2014 sa po osemdesiatych rokoch uskutočnia v našej farnosti ľudové misie. Naposledy boli na jeseň roku 1934 a viedol ich jezuitský páter Lacika z Bratislavy. Je to čas milosti, čas obnovy, čas stretnutia s Bohom a čas načerpania nových síl do duchovného života. /podrobnejšie informácie budú v septembrovom čísle/ Už teraz vás srdečne



pozývam na túto veľkú udalosť, ktorá sa v dejinách obce nevyskytuje veľmi často. Verím, že si nájdete po dovolenkovom čase a čase oddychu čas aj na veľmi dôležitú obnovu ducha.

Prajem vám milostiplné týždne oddychu a načerpania síl, aby ste oddychutí mohli opäť pracovať pre dobro nás všetkých a na česť a slávu Božiu.

Robert Masicza, farár